

Brannvernsamarbeidet i Vest-Telemark IKS – sjølvkost på feietenester

Fyresdal, Kviteseid, Nissedal, Seljord, Tokke og Vinje kommunar

Forord

Telemark kommunerevisjon IKS er eit av dei største interkommunale revisjonsselskapa i landet. Alle dei 18 kommunane i Telemark, kommunane Larvik og Lardal i Vestfold og Telemark fylkeskommune er eigarar av selskapet. Vi utfører revisjon og andre tenester for eigarane våre og andre kommunale/fylkeskommunale aktørar.

Telemark kommunerevisjon IKS utfører forvaltningsrevisjon innanfor dei fleste område, og med forskjellige innfallsvinklar. Våre tilsette har samfunnsfagleg, økonomisk og juridisk utdanning på mastergradsnivå, og har brei kompetanse innan offentleg forvaltning. Vi samarbeider fagleg og administrativt med Buskerud kommunerevisjon IKS og Vestfold kommunerevisjon. Vi gjennomfører oppdraga i samsvar med Norges kommunerevisorforbunds standard for forvaltningsrevisjon ([RSK 001](#)).

Denne forvaltningsrevisjonen er gjennomført av forvaltningsrevisor Dag Oftung, med Kirsti Torbjørnson som oppdragsansvarlig.

Du kan finne alle rapportane våre på nettstaden vår www.tekomrev.no, der du også kan lese meir om forvaltningsrevisjon generelt.

Innhald

Samandrag	iii
1 Innleiing	1
1.1 Bestillinga frå kontrollutvala	1
1.2 Bakgrunn.....	1
1.3 Problemstillingar	2
1.4 Revisjonskriterium.....	2
1.5 Avgrensing	2
1.6 Metode og kvalitetssikring.....	3
1.7 Høyring	3
2 Organisering	4
2.1 Problemstilling	4
2.2 Revisjonskriterier	4
2.3 Fakta om selskapet	4
3 Utgiftsnivå	8
3.1 Problemstilling	8
3.2 Fakta om nivå på utgifter og tenester	8
3.3 Oppsummering.....	11
4 Sjølvkost på tenestene	12
4.1 Problemstilling	12
4.2 Revisjonskriterium.....	12
4.3 Fakta om sjølvkost på tenestene	12
4.4 Revisor si vurdering	15
5 Konklusjonar og tilrådingar	17
5.1 Konklusjonar	17
5.2 Andre forhold.....	17
5.3 Tilrådingar.....	18
Litteratur og kjeldereferansar	19
Vedlegg	20
Vedlegg 1: Høyringsuttale	21
Vedlegg 2: Revisjonskriterium	22
Vedlegg 3: Metode og kvalitetssikring	26

Foto framside: Leif Magne Flemmen/hytteavisen.no

Samandrag

Bakgrunn

Kontrollutvala i dei seks eigarkommunane har i likelydande vedtak hausten 2016 bestilt forvaltningsrevisjon av Vest-Telemark Brannvernssamarbeid IKS med tema sjølvkost.

Forvaltningsrevisjonen har som formål å kontrollere at selskapet kan dokumentere sjølvkost for feie- og tilsynstjenestene. I tillegg vil vi beskrive organiseringa av selskapet og tenestene og kostnadsnivået.

Problemstilling stikkord

I kva grad får kommunane levert feie og tilsynstjenestene til sjølvkost

---

Etter vår vurdering får kommunane levert feie og tilsynstjenester til sjølvkost.

Berekninga av dei indirekte kostnadene burde etter vår vurdering bygge på konkrete vurderingar av kor stor del av dei ulike felles administrative kostnadane som kan knytast til høvesvis førebyggjande arbeid og feietjenestene. Vurderingane bør bli dokumenterte.

Berekninga av sjølvkost på feietjenester bør formidlast på ein betre måte, til dømes i samband med fakturering til kommunane og i årsmelding.

Andre forhold

I denne revisjonen har vi ikkje undersøkt forhold knytt til eigarskap og selskapsstyring. I samband med gjennomgangen har vi sett enkelte forhold som vi likevel vil peike på:

Det er problematisk at selskapsavtalen regulerer kva funksjonar som skal representere kommunen i representantskapet, all den stund dette valet er lagt til kommunestyret sjølv, jf. lov om interkommunale selskap § 6.

Reguleringane i selskapsavtalen av korleis representantskap og styre skal vere samansett kan også føre til inhabilitet både i representantskapet og i kommunen sin administrasjon, jf. lov om interkommunale selskap § 15 og forvaltningslova § 6.

Opplysningane om selskapet sitt styre i Enhetsregisteret er ikkje oppdatert, formelle krav om innhald i årsmeldinga er ikkje følgt og kommunane blir ikkje fakturert i samsvar med selskapsavtalen.

Tilrådingar

Vi meiner selskapet bør:

- gjere konkrete vurderingar kor stor del av dei ulike felles administrative kostnadane kan knytast til høvesvis førebyggjande arbeid og feietenestene. Vurderingane bør bli dokumenterte.
- i større grad gi informasjon om grunnlaget for sjølvkostberekninga i selskapet.
- sjå til at opplysningane om styret i Enhetsregisteret blir oppdatert, at formelle krav om innhald i årsmeldinga blir følgt og at kommunane blir fakturert i samsvar med selskapsavtalen.

Skien , 18. oktober 2017

Telemark kommunerevisjon IKS

1 Innleiing

1.1 Bestillinga frå kontrollutvala

Kontrollutvala i dei seks eigarkommunane har i likelydande vedtak hausten 2016 bestilt forvaltningsrevisjon av Vest-Telemark Brannvernssamarbeid IKS med tema sjølvkost. Bestillingane er i samsvar med plan for selskapskontroll i alle eigarkommunane.

Prosjektplan er vedteken i kontrollutvala i dei respektive kommunane:

Kommune	Dato	Saknr.
Fyresdal	01.12.2016	29/16
Kviteseid	07.11.2016	26/16
Nissedal	15.11.2016	29/16
Seljord	30.11.2016	25/16
Tokke	13.12.2016	26/16
Vinje	21.11.2016	26/16

Selskapskontrollen er gjennomført som forvaltningsrevisjon i selskap, jf. kontrollutvalgsforskriften § 14 andre ledd og RSK 001 Standard for forvaltningsrevisjon.

1.2 Bakgrunn

Brannvernssamarbeidet i Vest-Telemark IKS er eit interkommunalt selskap som er eigd av kommunane Fyresdal, Kviteseid, Nissedal, Seljord, Tokke og Vinje. Selskapet leverer feie- og tilsynstenester til eigarkommunane.

Kommunane kan ta betalt for feiing og tilsyn med fyringsanlegg i samsvar med reglane om sjølvkost. Selskapet har også ansvar for andre kommunale oppgåver innan brannvern. Desse tenestene skal ikkje finansierast innanfor sjølvkostrekneskapen. Det kan såleis vere risiko for kryss-subsidiering.

Selskapet utfører feie- og tilsynstenestene for kommunane i eigenregi. Selskapet må difor dokumentere sjølvkost på same måte som kommunen må dokumentere sjølvkost når kommunen sjølv er tenesteleverandør.

Denne forvaltningsrevisjonen har som formål å kontrollere at selskapet kan dokumentere sjølvkost for feie- og tilsynstenestene. I tillegg vil vi beskrive organiseringa av selskapet og tenestene og kostnadsnivået.

1.3 Problemstillingar

- Korleis er Brannvernssamarbeidet i Vest-Telemark IKS organisert?
  - Formell organisering
  - Økonomisk organisering og fordeling av utgifter mellom kommunane og selskapet
  - Ansvarsfordeling og roller – selskapet og kommunane
  - Dokumentasjon av verksemda
- Korleis er nivået på utgifter og tenester for eigarkommunane i forhold til andre kommunar?
- I kva grad får kommunane levert feie og tilsynstenestene til sjølvkost

1.4 Revisjonskriterium

Revisjonskriteria¹ i denne forvaltningsrevisjonen er mellom anna henta frå:

- Brann- og eksplosjonsvernlova
- Selskapsavtalen
- Brannstudien 2013 (DSB)
- Retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester H3/14
- Lov om interkommunale selskap (IKS-lova)
- Offentleglova og forskrift om arkiv
- Tilrådingar og beste praksis for arkiv

Kriteria går fram under kvar problemstilling nedanfor, og er nærmare omtala i vedlegg 2 til rapporten.

1.5 Avgrensing

Vi har undersøkt forholda i selskapet i året 2016.

Forvaltningsrevisjonen er avgrensa mot sjølvkostberekninga i den einssilde kommune. Dei kommunane som har tinga revisjon av dette vil få utarbeidd eigen delrapport.

Vi har ikkje sett på kvaliteten i sjølve tenestene.

---

¹ Revisjonskriterium er dei reglar og normer som gjeld innanfor det området vi skal undersøke.

Revisjonskriteria er grunnlaget for de analysar og vurderingar som revisjonen gjer og dei konklusjonane vi får. Revisjonskriteria er eit viktig grunnlag for å kunne dokumentere samsvar, avvik eller svakheiter.

Vi skildrar korleis selskapet er organisert og gjer enkelte vurderingar opp mot selskapsavtale og lov om interkommunale selskap. Vi har ikkje vurdert organisering og eigarstyringa systematisk opp mot lov om interkommunale selskap og tilrådingar frå KS om eigarskap.

1.6 Metode og kvalitetssikring

For å undersøke problemstillingane vil vi gjennomgå dokument som selskapsavtale, budsjett, og andre styrande dokument. Vi har sett på rekneskapstal for 2016.

Vi har intervjuet sentrale personar i verksemda og eigarkommunane.

Undersøking av kostnadsnivå og frekvens på feiling og tilsyn i regi av andre samarbeid/selskap er gjort via e-post og telefonsamtalar.

Metode og tiltak for kvalitetssikring er omtala nærmare i vedlegg 3 til rapporten.

1.7 Høyring

Utkast til rapport vart sendt på høyring til selskapet v/dagleg leiar og til eigarrepresentantane i kommunane 6. oktober 2017. Vi har fått høyringssvar frå dagleg leiar i Brannvernssamarbeidet. Høyringa har ført til nokre mindre endringar i teksten som følgje av innspela i høyringssvaret. Høyringssvar ligg i vedlegg 1.

2 Organisering

2.1 Problemstilling

Korleis er Brannvernssamarbeidet i Vest-Telemark IKS organisert?

- *Formell organisering*
  - *Økonomisk organisering og fordeling av utgifter mellom kommunane og selskapet*
  - *Ansvarsfordeling og roller – selskapet og kommunane*
  - *Dokumentasjon av verksemda*
-

2.2 Revisjonskriterier

Dette kapittelet er beskrivande og har ikkje revisjonskriterier.

2.3 Fakta om selskapet

Formell organisering

Kommunane skal i følge brann og eksplosjonsvernloven sørge for etablering og drift av brannvesen.² Det er i lova (§9) gitt opning for at fleire kommunar kan gå saman om tenestene:

To eller flere kommuner kan avtale å ha felles brannvesen eller felles ledelse av brannvesenet. Kommunen kan gjennom avtale overlate brannvesenets oppgaver og leing helt eller delvis til en annen kommune, virksomhet e.l. Kommunen må i slike tilfeller etablere ordninger som sikrer at all myndighetsutøvelse etter loven skjer under kommunens formelle ansvar.

Ei av oppgavene til brannvesenet er å sørge for feiing og tilsyn med fyringsanlegg.

---

² Lov 14.06.2002 nr. 20 om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann og eksplosjonsvernloven)

Interkommunalt Brannvernssamarbeid i Vest-Telemark IKS blei stifta 2. desember 2008, og er eigd av kommunane Fyresdal, Kviteseid, Nissedal, Seljord, Tokke og Vinje.

Selskapets sitt formelle namn er Interkommunalt Brannvernssamarbeid i Vest-Telemark IKS og det er registrert i Enhetsregisteret i Brønnøysund (27. oktober 2009) med organisasjonsnummer 994 517 139. I daglegtale blir som oftast namnet Brannvernssamarbeidet i Vest-Telemark brukt. Vi brukar dette namnet eller berre Brannvernssamarbeidet i det vidare i rapporten.

I følge opplysningar i Brønnøysundregisteret er føremålet til selskapet å:

*samarbeide om brannvesen og utføring av lovpålagte
brannførebyggande oppgåver og feiing i desse kommunane.*

I følge lov om interkommunale selskap³ skal det opprettast ein skriftleg selskapsavtale. Kvar og ein av eigarkommunane skal vedta avtalen i kommunestyret. For Brannvernssamarbeidet i Vest-Telemark har eigarkommunane inngått ein slik selskapsavtale. Gjeldande avtale trådte i kraft 01.01.2009. Avtalen manglar underskrifter frå representantar frå eigarkommunane. Selskapsavtalen inneheld elles minstekrava lov om interkommunale selskap stiller til slike avtalar.

Leiar i selskapet opplyser at det ligg føre framlegg til ny selskapsavtale som er vedteken i styre og representantskap og som no er vedtatt i alle kommunestyra. Det er venta at den nye avtalen blir gjort gjeldande frå 2018. Vi har ikkje undersøkt den nye avtalen.

Selskapet har hovudkontor i Høydalsmo. Dette er i tråd med den gjeldande selskapsavtalen.

Økonomi

Selskapet hadde slikt resultatrekneskap i 2016.

Inntekter	Kr 7 004 203
Kostnader	Kr 6 990 186
Driftsresultat	Kr 14 016
Finansinntekter	Kr 5 749
Finansutgifter	Kr 19 756
Årsresultat	0

³ Lov 29.01.1999 nr. 6 om interkommunale selskaper

I samsvar med selskapsavtalen er det ikkje innskot frå eigarane i selskapet.

Årlege kostnader til førebyggjande arbeid blir fordelt slik: 20 % av kostnadene blir fordelt likt mellom kommunane, medan 80% blir fordelt etter folketal i kommunane pr. 1. januar i rekneskapsåret.

Utgiftene til feietenesta blir fordelt mellom kommunane etter talet på piper som er registrerte i dei respektive kommunane. Talet på piper er pr. 1. januar året før det aktuelle rekneskapsåret.

Ifølgje selskapsavtalen skal kommunane fakturerast a konto to gonger i året (1. januar og 1. juli) med ei avrekning innan 31. desember. Det blei sendt ut slike fakturaer i 2016:

- ✓ A kontorekning for 2016 for administrasjon/førebyggjande blei sendt ut i januar 2016.
- ✓ Avrekning for både adm/førebyggjande og feiing for 2015 blei sendt ut i mars 2016.
- ✓ A kontorekning for feietenester 2016 blei sendt ut i juni 2016.
- ✓ Avrekning for 2016 for både adm/førebyggjande 2016 blei sendt ut i august 2017.

Selskapet fører rekneskapslova slik det er gitt føringar om i lov om interkommunale selskap.

Årsmelding og rekneskap for 2016 blei godkjend i styret for selskapet 3. mai 2017. Representantskapet handsama og godkjende årsmelding og rekneskapslova for 2016 i representantskapsmøte 18. mai 2017, og det blei sendt Brønnpøysundregisteret 22. juni 2017.

Selskapet har utarbeidd årsmelding for 2016 og vi har undersøkt denne i høve til rekneskapslova § 3-3⁴ som gir føringar for innhaldet i årsmeldingar for små føretak.

Årsmeldinga for 2016 beskriv kort kjerneområda i selskapet. Det er ikkje oppgitt kor selskapet held til (adresse) og opplysningar om eventuelle filialar.

Det er ikkje bekrefta i årsmeldinga at føresetnadene for fortsatt drift er til stades.

Årsmeldinga inneheld ikkje opplysningar om arbeidsmiljøet generelt eller særskilte opplysningar om skader, ulykker eller sjukefråvær.

---

⁴ Lov 17.07.1998 nr 56 om årsregnskap m.v. (regnskapslova)

Tilstanden når det gjeld likestilling eller mogleg påverknad på ytre miljø er ikkje omtalt i årsmeldinga.

Årsmeldinga er underteikna av alle styremedlemmar og dagleg leiar i selskapet og handsama av representantskapet. Årsmeldinga blei sendt Brønnøysundregisteret 22. juni 2017.

Rekneskopen blir førd av Vest-Telemark kraftlag og revidert av Revisorteam Vest-Telemark AS.

Ansvar og roller

Kommunane sine eigardelar i selskapet er slik:

Vinje kommune	24 %
Seljord kommune	20 %
Kviteseid kommune	18 %
Tokke kommune	18 %
Nissedal kommune	10 %
Fyredsal kommune	10 %

I følgje selskapsavtalen er det ordførarane i kommunane som representerer kommunane i representantskapet. Varaordførarar er personlege vararepresentantar. Det har det vore to møte i representantskapet i 2016. Vi har ikkje undersøkt om dei respektive kommunestyra har valt representantar for perioden i samsvar med dette, jf. lov om interkommunale selskap § 6.

Representantskapet skal velje eit styre, sett saman av tre medlemmar og tre personlege varamedlemmar. I følgje selskapsavtalen skal alle kommunane vere representerte i styret. Vidare skal styret ha slik samansetning: ein ordførar eller utvalsleiar, ein rådmann og ein teknisk sjef.

Informasjonen om styremedlemmar i Brønnøysundregisteret var ikkje oppdatert pr. 4. oktober 2017.

Tilsette

Brannvernssamarbeidet har i tillegg til leiar åtte tilsette, alle i 100 % stillingar. Av desse er det seks som jobbar med feiing og tilsyn.

3 Utgiftsnivå

3.1 Problemstilling

Korleis er nivået på utgifter og tenester for eigarkommunane i forhold til andre kommunar?

Problemstillinga er beskrivande og utan revisjonskriterier.

3.2 Fakta om nivå på utgifter og tenester

Tenester

I forskrift om brannforebygging § 17 er det slik formulering om kommunen sitt ansvar for feiing:

Kommunen skal sørge for at røykkanaler i fyringsanlegg som brukes til oppvarming av byggverk, blir feiet ved behov. Feiingen skal utføres på en faglig tilfredsstillende måte som medfører minst mulig ulempe for eiere og brukere. Etter feiingen skal feieren sørge for at all sot blir fjernet og brakt til egnet sted.

Kommunen skal sørge for at det ved behov blir ført tilsyn med fyringsanlegg som brukes til oppvarming av byggverk. Kommunen skal sørge for at det blir ført tilsyn med fyringsanlegget etter brann eller eksplosjon i eller i tilknytning til fyringsanlegget.

Forskrifta trådde i kraft frå 2016. Før dette var det i forskrifta krav om feiing kvart andre år og tilsyn minimum kvart fjerde år.

Leiar for Brannvernssamarbeidet opplyser at selskapet fram til no har følgd den gamle forskrifta og hatt slikt nivå på feie- og tilsynstenestene som blir gitt til kommunane:

- ✓ Feiing av piper skal skje kvart andre år
- ✓ Tilsyn med fyringsanlegg skal skje minst kvart fjerde år.

Leiar i selskapet seier det er system for å føre oversikt over bygningar og utførte feie- og tilsynstenester i KOMTEK⁵. Utført feiing og tilsyn blir registrert, feil og manglar og neste dato for feiing blir satt. Her skal type eldstad i bygningane være registrert.

---

⁵ KOMTEK er programvare for eigedomsrelaterte tenester.

Det er mogleg for bustadeigarar å tinge ekstra feiing, men dei må då betale ekstra for dette. I andre tilfelle vurderer feiarane at det er trong for ekstra feiing. Då betaler ikkje eigar ekstra.

Det har fram til 2016 ikkje vore krav om feiing for fritidsbustader. Eigarar av fritidsbustader har likevel hatt høve til å tinge feiing hjå selskapet. Selskapet samordnar slike førespurnader med ordinær feiing, og har sendt faktura for dette til kommunen der fritidsbustaden ligg. Det er kommunen som sender faktura til eigar av fritidsbustaden.

Ei ringerunde til andre kommunar i Telemark viser at alle desse har hatt same frekvensen på feiing og tilsyn som det Brannvernssamarbeidet i Vest-Telemark har pr. 2016; feiing kvart andre år og tilsyn minst kvart fjerde år. Dette gjeld Midt-Telemark-kommunane (Bø, Nome og Sauherad), Skien/Siljan, Tinn, Notodden/Hjartdal og Kragerø.

Frå Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap får vi opplyst at det ikkje finst noko nasjonal statistikk som viser frekvens på feiing for kommunane i Noreg.

Utgifter

Sjølv om feiing hos kvar og ein pipeeigar berre skjer kvart andre år og tilsyn skjer kvart fjerde år fakturerer Brannvernssamarbeidet kommunane med ein pris pr. registrerte pipe kvart år. Likeeins betalar huseigarane ei årleg feie og tilsynsavgift til kommunen, også det uavhengig om det faktisk har vore feia eller tilsyn det aktuelle året.

Prisen pr. pipe som Brannvernssamarbeidet i Vest-Telemark fakturerte eigarkommunane i 2016 var kr 601 (utan MVA)

KOSTRA fører statistikk på gebyr og brukarbetaling i kommunane. Statistikken viser mellom anna «årsgebyr for feiing og tilsyn – ekskl. mva. Det blir gitt slik forklaring på variabelen:

I mange kommuner er det ikke feiing og/eller tilsyn hvert år, her føres et gjennomsnittlig årlig gebyr opp. Enkelte kommuner har et årlig fast gebyr selv om feiingen/tilsynet ikke er årlig, her er summen av de årsgebyrer som tilsvarer prisen for feiing og tilsyn av ett piperør ført opp.

Tabellen nedanfor viser årsgebyr (ekskl. MVA) for feiing og tilsyn til forbrukar. Det inneber at den ikkje viser direktekostnaden i kommunane eller kjøpsprisen pr. pipe hjå

dei som leverer tenesta, og kan såleis ikkje samanliknast direkte med kostnaden per pipe frå Brannvernssamarbeidet til eigarkommunane. Dersom vi legg til grunn at dei indirekte kostnadane som blir lagt til i kommunane relativt sett er på om lag same nivå, kan dette tyde på at kostnadene for tenesta som blir levert av Brannvernssamarbeidet i Vest-Telemark er høgare enn andre leverandørar (kommunar/samarbeid).

Tabellen viser og gjennomsnitt i fylka Telemark, Buskerud og Aust-Agder samt for heile landet utanom Oslo. Dette styrker vår vurdering at det er rimeleg å slutte at Brannvernssamarbeidet ligg høgare enn andre kommunar/leverandørar.

Tabell 1 Årsgebyr for feiing og tilsyn - ekskl. mva. Kommunane i Telemark 2016 og 2017.

Kommune	01.01.2016	01.01.2017
Porsgrunn	400	426
Skien	158	310
Notodden	479	386
Siljan	332	374
Bamble	440	440
Kragerø	362	364
Drangedal	340	340
Nome	377	397
Bø	386	392
Sauherad	362	400
Tinn	584	598
Hjartdal	535	550
Seljord	792	648
Kviteseid	799	615
Nissedal	677	664
Fyresdal	480*	491
Tokke	.. **	500
Vinje	723	745
Telemark	474	501
Buskerud	490	494
Aust-Agder	347	350
Landet u/Oslo	432	441

Kilde: KOSTRA

*Talet som gjeld Fyresdal kommune er mest sannsynleg feilrapportering. På kommunen sine heimesider er årsgebyret sett til kr 714.

**Tokke kommune har ikkje rapportert i 2016. Frå heimesida til kommunen har vi funne at årsgebyret var kr 666.

Leiar av Brannvernssamarbeidet seier prisen på tenesta dei leverer kan bli opplevd som høg. Den høge prisen skuldast mellom anna at dei har få piper og lange avstandar. Når fritidsbustadene blir med i ordninga frå og med 2018 reknar leiar med at dette vil føre til omlag halvering av pipeprisen. Han seier vidare at den nye forskrifta gir rom for å

legge om på frekvensen til kvart tredje år, og det er aktuelt å slå saman feiing og tilsyn i ein operasjon.

Vidare seier leiar at dei vil gå over til SMS-varsling og kutte ut varsel på papir som blir lagt i postkassa. Leiar meiner at dette sparar mykje tid, med at det også er kostnader med slik varsling. SMS-varsling blir er heilt avgjerande for å nå hyttegarar.

3.3 Oppsummering

Normal frekvens på feiing og tilsyn i Telemark og elles i landet synest å vere feiing kvart andre år og tilsyn kvart fjerde år. Brannvernssamarbeidet har fram til no praktisert same frekvens i dei seks eigarkommunane.

Samanlikninga indikerer at feiing og tilsyn i Brannvernssamarbeidet kostar meir per pipe enn i dei kommunane og samarbeida vi har samanlikna med. Vi kan ikkje seie noko sikkert om årsakene til det.

4 Sjølvkost på tenestene

4.1 Problemstilling

I kva grad får kommunane levert feie og tilsynstenestene til sjølvkost

---

4.2 Revisjonskriterium

- *Alle kostnader for feiing og tilsyn selskapet fakturerer kommunane skal kunne knytast til den aktuelle sjølvkosttenesta.*
- *Selskapet skal vurdere kva for indirekte kostnader som høyrer til feie og tilsynstenesta.*
- *Det skal være full kostnadsdekning for selskapet på feie og tilsynstenestene kvart år.*
- *Sjølvkosten bør vere dokumentert.*

4.3 Fakta om sjølvkost på tenestene

Brannvernssamarbeidet i Vest-Telemark driv med to hovudoppgåver; førebyggjande brannvern og feietenestene.

Førebyggjande brannvern er kartlegging av risiko for brann og kva for konsekvensar det kan få for liv, helse, miljø og materielle verdiar i kommunen. Dette er ei oppgåve kommunen i følge forskrift om brannforebygging er pålagd å utføre. Oppgåva kan ikkje dekkast med brukarbetaling. Kostnadene må dekkast over kommunebudsjetta. Brannvern-samarbeidet fakturerer eigarkommunane etter fordelingsnøkkel gitt i selskapsavtalen.

Feietenesta inneber jamleg⁶ feiing av piper og tilsyn med fyringsanlegg hjå innbyggjarane. For denne tenesta kan kommunane få dekkast kostnadene gjennom gebyr, men gebyra kan ikkje overstige den kostnaden kommune har med å produsere tenesta. Selskapet utfører feie- og tilsynstenestene for kommunane som eigenregi.

---

⁶ I ny lov/forskrift gjeldande frå 2016 er det kommunen (eller den som opererer på vegner av kommunen) som skal vurdere kor ofte det er behov for feiing.

Selskapet må difor dokumentere sjølvkost på same måte som kommunen må når kommunen sjølv er tenesteleverandør.

I det følgjande gjer vi greie for korleis selskapet bereknar og dokumenter sjølvkost på feie og tilsynstenestene.

Rekneskapsfører opplyser at selskapet opererer med ein kontoplan basert på vanleg Norsk Standard på art og verksemdsområde fordelt slik:

50	Administrasjon
53	Feiing
55	Frivillig brannvern
52	Førebyggande
56	Grunnkurs - deltid
54	Skogbrann

Driftskostnader

Leiar for selskapet seier at alle utgifter som gjeld sjølve feie- og tilsynstenester blir førd på verksemdsområde **53 feiing**. Rekneskapan for 2016 viser at det blei førd kr 3 514 907 på dette verksemdsområde.

Den største kostnaden er lønskostnader til feiarar. Feiarane jobbar i utgangspunktet berre med feiing og tilsyn. Unntak er at dei eit par gonger i året er med på kampanjar opp mot huseigarar, til dømes røykvarslarkampanjar.

Det er elles førd kostnader til ulike varer og tenester direkte knytt til sjølvkostområdet feiing og tilsyn. Dette er til dømes verktøy og utstyr, arbeidsklede/verneutstyr, leige av bilar, drivstoff, vedlikehald, forsikringar m.m.

Indirekte kostnader i ein kommune er utgifter til interntenester som er naudsynte også for sjølvkosttenesta; deler av leiing, post/arkiv/sentralbord, rekneskap, lønn, personalarbeid, revisjon, kopi/trykking, kantinedrift m.m. Ein berekna del av dei slike kostnader blir lagt til sjølvkostområdet.

Tilsvarende for selskapet blir den del av dei felles administrative utgiftene selskapet har som kan knytast til det aktuelle tenesteområdet, i dette tilfelle feietenester.

Selskapet fører administrasjonsutgifter på verksemdsområdet 50, administrasjon. Her blir lønnskostnader til leiar for selskapet førd og elles andre felleskostnader knytt til drifta av selskapet.

For å berekne kor mykje av administrasjonskostnadene som skal knytast til høvesvis førebyggjande og feiing, blir del av dei samla direkte lønskostnader for dei to områda nytta. I følgje leiar for Brannvernssamarbeidet har slik fordeling har vore nytta frå oppstarten av feieordninga.

Området førebyggjande hadde i 2016 28,3 % av lønskostnadene medan feietenestene hadde 71,7 % av totale lønskostnader. Tilsvarande blir verksemdsområde 50, administrasjon fordelt med 28,3% på førebyggjande arbeid og 71,7 % på feietenestene.

Teneste	Direkte kostnader	Del av administrasjonskostnader	totalt
Førebyggjande	1 464 255	376 563	1 840 818
Feietenester	3 514 907	954 889	4 469 796
			6 310 614

Dei direkte kostnaden til å utføre feietenesta, kr 3 514 907, pluss del av administrasjonskostnader, kr 954 889, utgjer sjølvkosten for feietenesta i selskapet. Til saman er dette kr 4 469 796 og dette er grunnlaget for faktureringa til kommunane.

Leiar for Brannvernssamarbeidet seier oversikt over fordelinga av dei administrative kostnadene følgjer som vedlegg til rekneskapen.

Inntekter

Leiar for Brannvernssamarbeidet seier selskapet sine kostnader til feie og tilsynstjenestene i følgje selskapsavtalen skal fordelast mellom eigarkommunane etter talet på piper.

Alle inntekter blir førd på eitt felles område i rekneskapen (område 0)

Kommunane fekk i slutten av mai 2016 ein a konto faktura for feietenestene. Fakturaen er basert på forventta utgift pr. pipe for selskapet, multiplisert med talet på registrerte piper i kommunen (pr. 1. januar året før). I august 2017 fekk kommunane ei avrekning for 2016, der kommunane anten mått betale ein restsum, eller blei kreditert for mykje betalt a kontobeløp.

Selskapet fakturerte kommunane for til saman kr 4 469 796 (ul MVA) for feie- og tilsynstjenester for året 2016.

Korkje i samband med a konto-fakturaene eller årsavrekninga følgjer det med fakturaunderlag i form av det ein kan kalle ei sjølvkostkalkyle eller eit rekneskap som korleis prisen pr. pipe er rekna ut.

Kostnadsdekning

Årsrekneskapen for selskapet i 2016 syner at selskapet sitt årsresultat var kr 0 slik selskapsavtala føreset.

Kapitalkostnader

Frå rekneskapsfører for selskapet får vi opplyst at det er ikkje er knytt kapitalkostnader til tenesta som gjeld feiing. Det er difor ikkje relevant med berekning av renter av kapitalkostnader.

Fond

Brannvernssamarbeidet gjer ei avrekning på slutten av året, slik at selskapet sin rekneskap kvart år går i null. Selskapet opererer difor ikkje med sjølvkostfond.

4.4 Revisor si vurdering

Kan alle fakturerte kostnader knytast til sjølvkosttenesta?

Brannvernssamarbeidet har ikkje kapitalkostnader knytt til feietenesta og heller ikkje sjølvkostfond. Sidan det er kommunane som krev inn gebyr vil eventuelle avsetningar til fond/bruk av framførbart underskott skje i kommunane.

Dei direkte kostnadene blir førd på eige avdelingsrekneskap (53) og desse er knytt til drifta av feietenestene.

Feietenesta blir, i tillegg til kostnader førd på avdelingsrekneskapen 53, også belasta med kostnader som er tilsvarande det som i ei sjølvkostkalkyle i ein kommune ville vore omtalt som indirekte kostnader. Dette skal vere kostnader som er naudsynte for levere ei heilskapleg teneste.

I følge H-3/14 Retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester skal fordeling av dei indirekte kostnaden i størst mogleg grad reflektere sjølvkosttenesta si bruk av dei felles administrative kostnadene.

Retningslinene rår primært til å lage fordelingsnøklar som beskriv dei ulike kostnadene og kva for fordelingsnøkkel som blir brukt. Retningslinene gir opning for å nytte ei meir sjablongmessig berekning dersom kontoplan ikkje er detaljert nok eller ønska

fordelingsnøkkel ikkje lar seg framskaffe. I så fall skal ein bruke sjølvkostens sin del av totale driftsutgift.

Brannvernssamarbeidet nyttar ein sjablongmessig berekning av dei indirekte kostnadene, og nyttar fordeling etter del av lønnskostnader på dei to områda. Dersom vi gjer ei berekning etter dei respektive områda sine totale kostnader blir skilnaden liten. Området feing skulle vore belasta med om lag kr 15 000 mindre.

Etter vår vurdering bør selskapet gjere ei meir konkret gjennomgang av fordelinga av dei ulike administrative kostnadene. Sjølv om det er naturleg å tenke at desse kostnadene fordelar seg forholdsmessig, treng det ikkje vere slik. Ein kunne til dømes tenke at leiar brukte meir tid/ressursar på eitt av områda trass i at det var færre tilsette og/eller lågare driftskostnader.

Ein slik konkret gjennomgang vil etter vår vurdering dokumentere selskapet sin sjølvkost for feietenesta på ein betre måte og styrke tilliten til at berekninga er rett.

Full kostnadsdekning

Alle kostander i selskapet knytt til å levere feietenester til kommunane er fakturert etter talet på piper i eigarkommunane. Etter vår vurdering gir dette full kostnadsdekning på feie – og tilsynstjenestene, og dette er i tråd med selskapsavtala.

Dokumentasjon av sjølvkost

Selskapet har ein enkel tabell som viser korleis ein har kome fram til sjølvkost for feietenestene. Etter vår vurdering kunne denne og vore formidla i årsmelding, i tillegg til at han ligg ved rekneskapen.

Etter vår vurdering burde selskapet i samband med faktureringa til kommunane legge ved underlagsmateriale som viser grunnlaget for fakturaene.

5 Konklusjonar og tilrådingar

5.1 Konklusjonar

I kva grad får kommunane levert feie og tilsynstjenestene til sjølvkost

---

Etter vår vurdering får kommunane levert feie og tilsynstjenester til sjølvkost.

Berekninga av dei indirekte kostnadene burde etter vår vurdering bygge på konkrete vurderingar av kor stor del av dei ulike felles administrative kostnadane kan knytast til høvesvis førebyggjande arbeid og feietenestene. Vurderingane bør bli dokumenterte.

Berekninga av sjølvkost på feietenester kunne etter vår vurdering vore formidla på ein betre måte, til dømes i samband med fakturering til kommunane og i årsmelding.

5.2 Andre forhold

I denne revisjonen har vi ikkje undersøkt forhold knytt til eigarskap og selskapsstyring. I samband med gjennomgangen har vi sett enkelte forhold som vi likevel vil peike på:

Det er problematisk at selskapsavtalen regulerer kva funksjonar som skal representere kommunen i representantskapet, all den stund dette valet er lagt til kommunestyret sjølv, jf. lov om interkommunale selskap § 6.

Reguleringane i selskapsavtalen av korleis representantskap og styre skal vere samansett kan også føre til inhabilitet både i representantskapet og i kommunen sin administrasjon, jf. lov om interkommunale selskap § 15 og forvaltningslova § 6.

Opplysningane om selskapet sitt styre i Enhetsregisteret er ikkje oppdatert, formelle krav om innhald i årsmeldinga er ikkje følgt og kommunane blir ikkje fakturert i samsvar med selskapsavtalen.

Det har vore høve for eigarar av fritidsbustader å tinge feiing mot betaling. Selskapet har fakturert kommunen på separate fakturaer, som igjen har fakturert eigarane. Kostnaden ved slik feiing blir ikkje skild ut i rekneskapen, men inngår i den totale kostnaden som blir fordelt på kommunane etter talet på piper. Etter vår vurdering har dette vore ein uheldig måte å gjere det på sidan innbyggjarane i kommunane og blir belasta for kostnadene knytt til hyttefeiing.

Omfanget av feiing på fritidsbustader har vore svært lite dei siste åra, og slik sett har dette vore eit problem av meir teoretisk karakter. Problemstillinga vil falle bort no frå 2018 når feiing av fritidsbustader blir del av sjølvskosttenesta.

5.3 Tilrådingar

Vi meiner at selskapet bør

- gjere konkrete vurderingar kor stor del av dei ulike felles administrative kostnadane kan knytast til høvesvis førebyggjande arbeid og feietenestene. Vurderingane bør bli dokumenterte.
- i større grad gi informasjon om grunnlaget for sjølvkostberekninga i selskapet.
- sjå til at opplysningane om styret i Enhetsregisteret blir oppdatert, at formelle krav om innhald i årsmeldinga blir følgt og at kommunane blir fakturert i samsvar med selskapsavtalen.

Litteratur og kjeldereferansar

Lover og forskrifter

- Lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven).
- Forskrift 15. juni 2004 nr. 905 om revisjon i kommuner og fylkeskommuner mv.
- Lov 14. juni 2002 nr. 20 om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann og eksplosjonsvernloven)
- Lov 29. januar 1999 nr 6 om interkommunale selskaper
- Forskrift 17. desember 2015 nr. 1710 om brannforebygging.

Bøker

- Frode A. Innjord (red.): Plan- og bygningsloven med kommentarer, Gyldendal Norsk Forlag, 2010

Rapportar

- Telemarksforsking: Selvkost i Volda kommune, TF-notat nr 7/2014

Offentlege dokument

- Rundskriv H-3/14 *Retningslinjer for beregning av sjølvkost for kommunale betalingstenester* Frå Kommunal- og moderniseringsdepartementet, gjeldande frå 01.01.2015.
- Kommunal- og moderniseringsdepartementet: *Regnskapsrapporteringen i KOSTRA – Veiledning – 2017*
- Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap: *Veiledning til forskrift om brannforebygging* (2016)
- Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap: *Temaveiledning til kapittel 4 i forskrift om brannforebygging* (2016)

Vedlegg

Vedlegg 1: Høyringsuttale frå administrasjonssjefen/rådmann

Vedlegg 2: Revisjonskriterium

Vedlegg 3: Metode og kvalitetssikring

Vedlegg 1: Høyringsuttale

Vest-Telemark Brannvesen

c/o VTK
3891 HØYDALSMO

Telefon: 35 07 57 11
Telefaks: 35 07 57 35
E-post: post@vtbv.no
Org. nr.: 994 517 139 mva

Telemark kommunerevisjon IKS

17.10.17

Kommentarar til utkast revisjonsrapport

1. Rapport side 7 siste avsnitt: Tilsette. I tillegg til leiar skal det vera åtte tilsette, alle i 100% stillingar.
2. Rapport side 14 siste avsnitt: Brannsjefen meiner at det er selskapsavtala som styrer korleis pipeprisen blir utrekna. Altså årsbudsjett for t.d 2016 dividert på ~~antall~~ piper pr. 01.01.15.
3. Rapport side 16 nest siste avsnitt: Denne tabellen blir lagt som vedlegg til rekneskapen, men ikkje lagt inn i årsmeldinga.

Med helsing

Tore Metveit
Tore Metveit
Brannsjef

POSTADRESSE:
3891 HØYDALSMO

Vedlegg 2: Revisjonskriterium

Problemstilling 1 og 2 har ikkje revisjonskriterier.

Problemstilling nr 3

I kva grad får kommunane levert feie og tilsynstenestene til sjølvkost

---

Kommunane har ikkje høve til å krevje betalt for lovpålagte tenester, utan at dette har heimel i lov. Gebyra på dei ulike kommunale tenestene har heimel i dei tilhøyrande lovene. Kommunestyret må sjølv gjere vedtak om nivået på gebyr, jf. kommuneloven § 6, jf. § 10 og § 45 og einskilde særlovsbestemmelser.

Det er Lov 14. juni 2002 nr. 20 om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann og eksplosjonsvernloven) som er heimelsgrunnlaget for sjølvkost innan feie- og tilsynstenestene.

Retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstenester (H-3/14), utgitt av kommunal og fornyingsdepartementet, gir føringar for korleis kommunane skal handtere sjølvkostprinsippet.

Sjølvkosttenester kan i følge H-3/14 organiserast på fleire måtar, men prinsippet om sjølvkost er uavhengig av korleis ein organiserer tenesta. Ein måte å organisere tenesta på er Interkommunalt selskap IKS, slik det er gjort i Vest-Telemark.

Selvkostprinsippet gjelder uavhengig av hvordan tjenesten er organisert. Det mest vanlige er at kommunen som sådan er ansvarlig for å utarbeide selvkostkalkyler. Dersom selvkosttjenesten, dvs. de direkte henførbare tjenestene, kjøpes gjennom andre selskaper, samarbeidsformer eller foretak etter anbudsrunde, vil kjøpsprisen inngå i kommunens selvkost som en direkte kostnad.

Disse selskapene, samarbeidsformene og foretakene kan imidlertid på sin hånd være ansvarlige for å utarbeide selvkostkalkyler for selvkosttjenesten, herunder eventuelt et system for hvordan de direkte kostnadene skal fordeles på deltakende kommuner.

Selskap som utfører feie- og tilsynstjenestene for kommunane som eigenregi må dokumentere sjølvkost på same måte som kommunen må dokumentere sjølvkost når kommunen sjølv er tenesteleverandør.

Brannvernssamarbeidet i Vest-Telemark har også ansvar for andre kommunale oppgåver innan brannvern. Desse tenestene skal ikkje finansierast innanfor sjølvkostrekneskapen. Det kan såleis vere risiko for krysssubsidiering.

Fastsetting av gebyr kan ikkje overstige sjølvkost for den aktuelle tenesta. Når kommunen skal berekne sjølvkost, må kommunen finne dei meirkostnadene som kommunen har ved å yte sjølvkosttenesta. Dersom sjølvkosttenesta blir kjøpt gjennom eit anna selskap vil prisen på den levert tenesta vere den direkte kostnaden i kommunens sitt sjølvkostrekneskap.

Hovudregelen er at kommunen, men i dette tilfelle selskapet, alltid kan knytte direkte kostnader til den aktuelle sjølvkosttenesta. Direkte kostnader er arbeid, varer og tenester som blir brukt for å yte tenesta. Sjølvkostrettleiaren legg til grunn at dei utgiftene som er ført på KOSTRA-funksjon for den aktuelle tenesta er dei direkte kostnadene.

Indirekte kostnader er deler av kostnader som i rekneskapen blir ført på andre funksjonar enn funksjonen for sjølvkosttenesta, i samsvar med definisjonane i KOSTRA-rettleiaren⁷. Det gjeld i stor grad funksjonen for administrasjon og funksjonen for kontroll og revisjon. Indirekte kostnader kan førast på sjølvkostområdet når interntenesta er med på å skape ei heilskapleg teneste for brukarane.

Tenester som administrative leiarar yter til sjølvkostområdet skal fordelast og leggst inn i sjølvkostkalkylen.

I rettleiaren H-3/14 er kostnader til representantskap og styre omtalt:

For interkommunale selskaper (samarbeid) kan alle kostnader knyttet til selskapsorganene regnes som direkte henførbare kostnader, herunder også etablerings- og avviklingskostnader ved omdannelser. Valget av selskapsform medfører nye kostnader til generalforsamling/representantskap. Kostnader til

---

⁷ KOSTRA-rettleiaren er gitt ut av Kommunal- og moderniseringsdepartementet i samband med KOSTRA-rapportering (kommune-stat-rapportering) til SSB. KOSTRA er statistikk om kommunar hos SSB.

styret regnes også som henførbart, og vil være med hvis tjenesten er organisert i et kommunalt foretak.

For å finne riktig del av dei indirekte kostnadene, skal kommunen bruke fordelingsnøklar. Det beste er å bruke fordelingsnøklar som er direkte knytte til kostnaden, til dømes tal på medarbeidarar i tenesta i forhold til alle tilsette i kommunen for å finne rett del av utgifter til personalbehandling, eller tal på PC-ar i høve til alle PC-ar i kommunen for å finne rett del av IT-utgiftene.

Retningslinene (H-3/14) viser dei mest relevante indirekte tenestene (interntenester), kva for kostnader knytt til desse tenestene som kan førast på sjølvkostområda, og kva for fordelingsnøkkel kommunen bør bruke.

Dersom kontoplanen ikkje er detaljert nok, eller dersom ein ikkje kan fastslå ønska fordelingsnøkkel, opnar retningslinene for å bruke sjølvkosttenesta sin prosentdel av brutto driftsutgifter

Kapitalkostnadene er knytte til bruk av eigne anleggsmidlar, og skal bereknast på grunnlag av dei investeringskostnadene kommunen faktisk hadde. Kommunen skal berekne lineære avskrivningar⁸ av anlegga. Avskrivningane starter normalt året etter at investeringsprosjektet er ferdigstilt.

Kommunen skal også berekne ein rentekostnad for investeringskostnadene. Rettleiaren rår til å nytte rentekostnaden på 5-årig swaprente⁹ pluss eit tillegg på ½ prosentpoeng.

Overskott og underskott på sjølvkosttenestene skal etter nærmare reglar settast på fond/memoriakonto. Rettleiaren seier at : *Med hensyn til hvor selvkostfondet skal ligge, vil det som utgangspunkt være naturlig at den enheten som har gebyrinntektene, også har fondet.* I Vest-Telemark er det eigarkommunane som har gebyrinntektene og selskapet opererer ikkje med sjølvkostfond framførbart underskott.

---

⁸ Lineære avskrivningar bereknar ein ved å ta investeringskostnaden og dele på forventa levetid for anleggsmiddelet. Anleggsmiddelet skal førast i balansen med verdien av investeringskostnaden. Kvart år reduserer ein verdien av anleggsmiddelet med det faste beløpet, til anleggsmiddelet ikkje lenger har nokon verdi i rekneskapen. Avskrivninga blir ført som ein årlig kostnad i driftsrekneskapen.

⁹ Swaprente er rente for å bytte ei flytande rente med ei fastrente, eller omvendt. Veldig forenkla kan ein seie at swaprente er den fastrenta bankane betaler når dei har bytta bort flytande rente i marknaden.

Revisjonskriterier

- *Alle kostnader for feiing og tilsyn selskapet fakturerer kommunane skal kunne knytast til den aktuelle sjølvkosttenesta.*
- *Selskapet skal vurdere kva for indirekte kostnader som høyrer til feie og tilsynstenesta.*
- *Det skal være full kostnadsdekning for selskapet på feie og tilsynstenestene.*
- *Sjølvkosten bør vere dokumentert*

Vedlegg 3: Metode og kvalitetssikring

Den praktiske gjennomføringa

Forvaltningsrevisjonen starta med brev til selskapet om oppstart til 14. juni 2017.

Innsamling av data og rapportskriving harv gått føre i perioden frå sommaren til oktober 2017.

Rapporten ble sendt på høyring til selskapet v/dagleg leiar og eigarrepresentantar i kommunane 6. oktober 2017.

Innsamling og analyse av data

Vi har fått tilgang gang til selskapsavtala med eigarkommunane, rekneskap og årsmelding 2016, fakturaer til kommunane og styre- og representantskapsdokument.

Leiar av Brannvernssamarbeidet er intervjuet. Det er skrivi referat og dette er verifisert av vedkommande.

Det har vore e-postkorrespondanse med andre aktørar, til dømes styreleiar, revisor og rekneskapsansvarleg.

Påliteleg og relevant

Forvaltningsrevisjon skal gjennomførast på ein måte som sikrar at innhaldet i rapporten er gyldig og påliteleg. Det betyr at innsamling av data skal skje så nøyaktig som mulig og at ein skal kunne få same resultat dersom undersøkinga vert gjort på nytt.

Påliteleg betyr at innsamling av data skal skje så nøyaktig som mulig og at ein skal kunne få same resultat dersom undersøkinga vert gjort på nytt. Skriftlege kjelder er slik sett pålitelege og kan etterprøvast. Personane vi har fått opplysningar frå er sentrale i høve til arbeid med drift og økonomi i selskapet.

Vi meiner at data som er henta inn frå kontaktpersonen og dokumenta vi viser til ovanfor er relevante og gyldige i høve til problemstillingane for prosjektet. Vi meiner vi har undersøkt dei forholda som problemstillingane skal avklare.

God kommunal revisjonsskikk - kvalitetssikring

Forvaltningsrevisjon skal gjennomførast og rapporterast i samsvar med god kommunal revisjonsskikk og etablerte og anerkjente standardar på området, jf. forskrift om revisjon § 7. Forvaltningsrevisjonen er gjennomført i samsvar med RSK 001 Standard for forvaltningsrevisjon¹⁰.

I følge RSK 001 skal forvaltningsrevisjon kvalitetssikrast, for at undersøkinga og rapporten skal ha naudsynt fagleg og metodisk kvalitet. Vidare skal det sikrast at det er konsistens mellom bestilling, problemstillingar, revisjonskriterium, data, vurderingar og konklusjonar.

Telemark kommunerevisjon IKS har utarbeidd eit system for kvalitetskontroll som er i samsvar med den internasjonale standarden for kvalitetskontroll – *ISQC 1 Kvalitetskontroll for revisjonsfirmaer som utfører revisjon og begrenset revisjon av regnskaper samt andre attestasjonsoppdrag og beslektede tjenester.*

Denne forvaltningsrevisjonen er kvalitetssikra i samsvar med krava i RSK 001 og vårt kvalitetskontrollsystem.

---

¹⁰ Gjeldande RSK 001 er fastsett av Norges Kommunerevisorforbund sitt styre med verknad frå 1 februar 2011, og er gjeldande som god kommunal revisjonsskikk. Standarden bygger på norsk regelverk og internasjonale prinsipp og standardar som er fastsett av International Organization of Supreme Audit Institutions (INTOSAI) og Institute of Internal Auditors (IIA).